

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/230/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6616213940
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Klaudia Kosková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6616213940.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Klaudie Koskovej a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jaroslava Galla, v právnej veci žalobcu: I. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. X, H., zastúpený: Advokátska kancelária KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 256 907, Legionárska 7158/5, 911 01 Trenčín, proti žalovanému: POHOTOVOSŤ s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu v Lučenci č. k. 21Csp/132/2016 - 142, zo dňa 16. júla 2018, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým súd žalobe do sumy 200,- eur finančného zadostučinenia vyhovel, **p o t v r d z u j e**.

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania (III. výrok) **m e n í** tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy prvoinštančného konania v rozsahu 70,76% v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote do 3 dní od právoplatnosti uznesenia, ktorým súd prvej inštancie rozhodne o ich výške.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol: „I. Žalovaný je povinný poskytnúť žalobcovi finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. II. Súd žalobcu do sumy 200,- eur zamietal. III. Žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania vo výške 85,38 %“

2. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že okresný súd takto rozhodol v ďalšom konaní, ako na odvolanie žalobcu Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 15Co/76/2017-100 zo dňa 16.05.2018 rozsudok Okresného súdu v Lučenci č. k. 21Csp/132/2016-43 zo dňa 06.02.2017 podľa § 387 ods. 1, 2 CSP vo výroku, ktorým súd žalovanému uložil povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 968,- eur potvrdil (podľa § 451 Občianskeho zákonníka, pretože žalobcovi žalovaným poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov v zmysle zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) a podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP vo výroku, ktorým súd priznal žalobcovi voči žalovanému finančné zadostučinenie v ním uplatnenej výške 400 eur zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň odvolací súd rozsudok zrušil aj v závislom výroku o trovách konania. Odvolací súd okresnému súdu vytkol, že rozhodnutie v časti o priznanom finančnom zadostučinení vo výške 400 eur nie je náležité a presvedčivo odôvodnené, a ani s ohľadom na konkrétne okolnosti prejednávaneho prípadu.

3. Žalobca žiadala, aby mu žalovaný zaplatil primerané finančné zadostučinenie vo výške 400 eur v zmysle ust. § 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v súvislosti s tým, že žalobca

bol úspešný v konaní, pokiaľ sa domáhal od žalovaného vydania bezdôvodného obohatenia z toho dôvodu, že zmluva o úvere č. 102303638 zo dňa 25.07.2015 uzavretá medzi žalobcom a žalovaným, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi úver, je bezúročná a bez poplatkov, ktorú otázku súd riešil v konaní ako predbežnú otázku. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že žaloba žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia je dôvodná (§ 451 Občianskeho zákonníka). Predmetný právoplatný rozsudok súdu, predstavuje zákonný predpoklad pre prisúdenie primeraného finančného zadostučinenia žalobcovi od žalovaného. Pri posudzovaní výšky primeraného finančného zadostučinenia súd vychádzal z usmernenia zrušujúceho rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/78/2017-100 zo dňa 16.05.2018, teda hodnotil všeobecné poznatky týkajúce sa žalovaného ako subjektu poskytujúceho spotrebiteľské úvery, ale aj konkrétne okolnosti prípadu (bod 22. odôvodnenia rozsudku okresného súdu). Súd predovšetkým zdôraznil, že žalobca musel spotrebiteľský úver preplatiť takmer dvojnásobne (úver bol vo výške 1000 eur, žalobca žalovanému zaplatil 1968 eur), úver splácal dvojnásobne dlhú dobu a navyše ani v deň pojednávania sa žalovaný nepostaral o zaplatenie bezdôvodného obohatenia žalobcovi, aby napravil nezákonný stav. Žalovaný napriek tomu, že je dlhoročným poskytovateľom spotrebiteľských úverov, pri uzatváraní zmluvy so žalobcom dňa 25.07.2015 nepostupoval podľa zákona č. 129/2010 Z. z., kedy neuviedol obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, ktoré tento zákon ukladá. Súd dospel k záveru, že primeraným finančným zadostučinením je suma 200 eur, pričom vychádzal zo štandardnej rozhodovacej a aplikačnej praxe súdov, kedy je bežnou sumou priznania primeraného finančného zadostučinenia suma 200 eur pri bežných spotrebiteľských úveroch. Súd priznal žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200 eur a vo zvyšku, keďže žalobca žiadal priznať primerané finančné zadostučinenie vo výške 400 eur, nárok žalobcu zamietol.

4. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 CSP. V prejednávanej veci mal žalobca úspech vo výške 85,38 %. V konaní žiadal priznať bezdôvodné obohatenie v sume 968,- eur a primerané finančné zadostučinenie v sume 400 eur, čo je spolu 1368 eur. Priznaných mu bolo 1168,- eur. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným rozhodnutím.

5. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v zákonnej lehote odvolanie, voči výroku ktorým súd žalobcovi priznal sumu 200 eur z titulu primeraného finančného zadostučinenia. Tým je dotknutý aj závislý výrok o trovách konania. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zmenil a nárok žalobcu na finančné zadostučinenie od žalovaného zamietol v celom rozsahu a aby žalobca nahradil žalovanému trovy konania.

6. Namietal, že priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušení. Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie Okresného súdu Lučenec sp. zn. 21CsP/132/2016-43 zo dňa 6.2.2017, ktorým súd žalovaného zaviazal na vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovi. Žalovaný má zato, že tento rozsudok má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie.

7. Žalobca v rámci kontraktáčného postupu konal ľahostajne, keď svojim podpisom vyhlásil, že súhlasí s obsahom zmluvy o úvere, bol oboznámený so všetkými podmienkami spotrebiteľského úveru, nemá k nim žiadne výhrady. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nemá a nesmie slúžiť ako prostriedok ospravedlňujúci ľahostajnosť spotrebiteľa, ktorý vstupuje do právneho vzťahu s dodávateľom bez toho, aby sa sám zaujímal o svoje povinnosti plynúce mu z existujúceho záväzkovo-právneho vzťahu. Súd je tiež povinný aplikovať ust. § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka v zmysle ktorého výšku náhrady súd určí s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo. Primerané finančné zadostučinenie má nesporne sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovaného takéhoto konania v budúcnosti. Inštitút primeraného finančného zadostučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Výška súdom priznaného zadostučinenia musí byť riadne a presvedčivo zdôvodnená.

8. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti vo veci samej podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil. Závislý výrok o trovách konania podľa § 388 CSP zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozudku.

10. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

11. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že okresný súd vec správne skutkovo a právne posúdil. Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi, ktoré uviedol v odôvodnení rozhodnutia okresný súd, na tieto dôvody odkazuje. V odvolacom konaní odvolateľ neuviedol iné dôvody než tie, s ktorými sa už vysporiadal okresný súd. Odvolací súd v súlade s ods. 2 ust. § 387 CSP svoje rozhodnutie bližšie neodôvodňoval iba dodáva, že rozhodnutie okresného súdu je odôvodnené v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, teda náležite, presvedčivo a je preskúmateľné.

12. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol kritériá pre priznanie a určenie výšky finančného zadosťučinenia, ich naplnenie odôvodnil v intenciách daného prípadu. Súd uviedol z akých konkrétnych zistených skutkových okolností vychádzal keď žalobcom uplatnený nárok na finančné zadosťučinenie priznal, ako aj keď tento nárok priznal práve vo výške 200 eur, ktorá je podľa úvahy okresného súdu v danom prípade primeraná, vzhľadom na intenzitu zásahu do práva spotrebiteľa (žalobcu). V tejto súvislosti opakovane možno poukázať na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo 147/2007, 6Obo 302/2006, podľa ktorých napriek tomu, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok, vyplýva, že je treba mať na zreteli, že finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnutý utrpel“ resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý musel žalobca týmto konaním žalovaného strpieť“. Súd o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažoval v intenciách daného sporu a vychádzal z konkrétnych zistených skutkových okolností, prihliadol na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsah nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu. Pre svoju úvahu o výške primeraného finančného zadosťučinenia v peniazoch mal súd k dispozícii dostatok tvrdených a preukázaných skutočností, z ktorých pri svojich úvahách vychádzal, prihliadal na to akým spôsobom výšku zadosťučinenia žalobca zdôvodňoval, aké dôkazy v tomto smere označil.

13. Odvolací súd rozhodnutie okresného súdu vo veci samej potvrdil. Preskúmaním závislého výroku o trovách konania odvolací súd zistil výpočtovú chybu pri vyčíslení rozsahu nároku žalobcu voči žalovanému na náhradu trov konania, preto z tohto dôvodu výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania podľa § 388 CSP odvolací súd zmenil.

14. Podľa § 388 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie.

15. Okresný súd postupoval správne, keď pri rozhodovaní o trovách konania aplikoval ust. § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci a ods. 2, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V prejednávanvej veci mal žalobca úspech vo výške 85,38 %, keďže mu bolo priznaných 1 168 eur zo sumy uplatneného nároku 1 368,- eur (968 eur + 400 eur). Teda neúspech žalobcu v spore je 14,62 % (100 % - 85,38 %), ktorý predstavuje úspech žalovaného. Potom čistý úspech žalobcu v spore je 70,76 % (85,38 % úspech žalobcu - 14,62 % úspech žalovaného). Odvolací súd výrok rozsudku okresného súdu o trovách konania zmenil tak, že žalobca má nárok voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 70,76 %.

14. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP, keď v odvolacom konaní bol v celom rozsahu úspešný žalobca, preto žalobcovi odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (100 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Senát krajského soudu přijal toto rozhodnutí poměrem hlasů 3 : 0.

Poučení:

Proti rozhodnutí odvolacího soudu je přípustné dovolání, ak to zákon připušta (§ 419 CSP).

Dovolání je přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu vo věci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo věci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej věci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej věci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacího soudu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie soudu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacího soudu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho soudu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho soudu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho soudu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho soudu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).